

ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา Video Program on Teaching Hair Cutting for Primary School Students

กมลเนตร จิตรตรีนิทย์

Kamonnet Jithreenit

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Master of Education Program in Educational Technology and Communications

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

ทศพร แสงสว่าง*

Thosporn Sangsawang

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ประเทศไทย

Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Thailand

E-mail: kamonnet_j@rmutt.ac.th & sthosporn@rmutt.ac.th

Received : March 23, 2020

Revised : March 25, 2021

Accepted : March 30, 2021

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (๑) หาประสิทธิภาพชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (๒) วัดทักษะหลังเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เรียนจากชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (๓) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่เรียนรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ โรงเรียนร่วมจิตประสาท จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๙ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (๑) ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (๒) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นข้อสอบคู่ขนาน และ (๓) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่เรียนรู้จากชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าของกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระ

* ผศ.ดร.ทศพร แสงสว่าง Asst.Prof.Dr.Thosporn Sangsawang อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ Thesis Advisors

ผลการวิจัยพบว่า (๑) ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖ และมีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ๔.๓๗ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ ๘๒.๕๐/๘๑.๓๓ (๒) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .๐๕ และ (๓) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผมสำหรับ นักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๐ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ชุดวีดิทัศน์; ฝึกทักษะอาชีพ; การตัดผม; ระดับประถมศึกษา

Abstract

The purposes of the research were to: (1) find the efficiency of video program on teaching hair cutting for primary school students, (2) evaluate the skills after learning from video program on teaching hair cutting for primary school students, and (3) find the satisfaction on video program on teaching hair cutting for primary school students. The samples were 9 primary school students at Ruamjitprasat School in Pathum Thani, who enrolled in the career and technology subject about hair cutting in the 2nd semester of academic year 2019. They were selected by Purposive Sampling. (1) The research instruments used in this research were a video program on teaching hair cutting for primary school students and (2) questionnaire on satisfaction towards the video program. (3) The statistics used to analyze data were percentage, average, mean, standard deviation, and t-test for dependent sample.

The results showed that: (1) The Video program on teaching hair cutting for primary school students was at a very good level with an average score of 4.56 and 4.37, respectively, (2) the learners has higher learning achievement than before learning, which was significantly different at a level of .05 and (3) the student were satisfied with video program on teaching hair cutting for primary school students (mean = 4.80) was very high.

Keywords: video program; career; hair cutting; primary school

บทนำ

การศึกษาสามารถทำให้นักเรียนมีศักยภาพ มีองค์ความรู้ มีทักษะทางอาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ว่าด้วยการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงในชีวิต ให้มีสิทธิและโอกาสการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือต่าง ๆ กรมวิชาการ ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญในระดับระดับประถมศึกษาที่มีความสนใจทักษะอาชีพ อยากเรียนรู้ และสนใจในสิ่งที่ตนเองอยากจะทำเพื่อให้มีความสามารถช่วยเหลือตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การมีทักษะความสามารถทางการประกอบอาชีพทำให้สามารถพึ่งตนเองได้^๑ ผศ.เกรียงศักดิ์ พลอยแสง ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างอาชีพของตนเองได้^๒ รวมทั้งช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาได้มีแนวทางในการสร้างทักษะอาชีพให้กับตนเอง ดังนี้ ลดความแตกต่างกันในครอบครัว ด้วยการสร้างความรักให้สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ สร้างแรงจูงใจให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่รู้จักการมีน้ำใจช่วยเหลือกัน และปลูกฝังความสามัคคีในการทำงานร่วมกับเพื่อน สำหรับวิธีการสอนเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้ การเรียนรู้จากการกระทำซ้ำ ๆ การฝึกทักษะด้วยตนเองผ่านสื่อชุดชีวิตทัศน์อย่างสม่ำเสมอ และฝึกฝนด้วยความรักและศรัทธาในสิ่งที่ทำ การเรียนร่วมโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกตแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ กาญจนา คณารักษ์ ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแบบเรียนปนเล่น เป็นวิธีการสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีความสุข จากกิจกรรมการสอนที่หลากหลายเพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อการสอน การสอนนักเรียนต้องเริ่มจากความรักความเข้าใจและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ความเท่าเทียมกัน ฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความชำนาญ สร้างให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และมีความสุขกับผลงานของตนเอง^๓ รศ.ดร.สิน งามประโคน และดร.เกษม แสงนนท์ ได้กล่าวไว้ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดค้น พัฒนา และนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนได้นำไปปฏิบัติร่วมกัน^๔ การเรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยการใช้สื่อ

^๑ กรมวิชาการ, การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๔), หน้า ๕๓.

^๒ เกรียงศักดิ์ พลอยแสง, “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ, ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (๒๕๖๑) : ๑๓๑-๑๔๑.

^๓ กาญจนา คณารักษ์, การออกแบบการสอน Instructional Design, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๘), หน้า ๒๑-๓๐.

^๔ สิน งามประโคน ดร.เกษม แสงนนท์, “นวัตกรรมจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ, ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (๒๕๖๑) : ๗๔-๘๒.

หลายประเภทหรือที่เรียกว่า สื่อประสม (Multi-media) มีกิจกรรมและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลนา นพรัตน์ กล่าวไว้ว่า ชุดการเรียนรู้ถูกจัดไว้ในกล่องจัดเป็นซองเป้งเป็นหมวด ๆ ประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้^๕ นำเสนอในลักษณะ ชุดวิดิทัศน์ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่มี รูปภาพ แผ่นคำบรรยายสอดคล้องกับเนื้อหา อยู่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่จะช่วยให้ผู้สอนมีสื่อประกอบการสอน และสร้างความมั่นใจพร้อมที่จะสอนและเป็นสื่อการสอนที่ลดความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ บุญเกื้อ ควรหาเวช ได้กล่าวไว้ว่า ชุดวิดิทัศน์ช่วยทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างไม่จำกัดเวลา เป็นสื่อที่สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้สอนมีสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยฝึกทักษะและทบทวนเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอนและวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดศักยภาพสูงสุด^๖ ในการเรียนรู้และเข้าใจทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และแข่งขันในสังคมไทยและสากล การนำความรู้ด้านทักษะการอาชีพและเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพทำงานสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข^๗ ชุดวิดิทัศน์ช่วยทำให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ได้เป็นอย่างดีดัง นั้น ชุดวิดิทัศน์จึงเป็นสื่อทางเทคโนโลยีการศึกษาที่ร่วมสมัย ดังข้อความที่ กิดานันท์ มลิทอง ได้กล่าวไว้ว่า สื่อเทคโนโลยีที่ร่วมสมัยที่มีการใช้ประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง^๘ ดังนั้น ชุดวิดิทัศน์จึงเป็นสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัยที่ช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือดังถ้อยคำที่ กุศยา แสงเดช ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข^๙ เป็นการจัดการศึกษา

^๕ ลนา นพรัตน์, “ชุดการเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙), หน้า ๓.

^๖ บุญเกื้อ ควรหาเวช, *นวัตกรรมทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๙), หน้า ๑๗-๑๙.

^๗ กระทรวงศึกษาธิการ, *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑), หน้า ๕.

^๘ กิดานันท์ มลิทอง, *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*, (กรุงเทพมหานคร: เอดิสัน เพรส โปรดักส์, ๒๕๓๖), หน้า ๑๑.

^๙ กุศยา แสงเดช, *ชุดการสอนคู่มือครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็ค, ๒๕๔๕), หน้า ๑๙๙-๑๒๐.

ขั้นพื้นฐานที่มุ่งนำเสนอประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน เกียรติศักดิ์ วชิศิริ ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาที่มุ่งเป้าหมายให้เหมาะสมกับสภาพ และความต้องการของนักเรียนในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น^{๑๐} ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัย เรื่อง ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาทักษะความรู้ที่จะนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเองได้ศึกษาค้นคว้าและทบทวนด้วยตนเองทำให้เกิดการจดจำ เข้าใจเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น สามารถช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการฝึกอาชีพ เพื่อเตรียมตัวไปสู่การดำรงชีวิตที่พึ่งตนเองได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวัณย์ ทองมนต์ ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพและเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ที่หลากหลาย^{๑๑} โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ทักษะด้านวิชาชีพต่าง ๆ ชุดสื่อวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริงและเป็นต้นแบบสำหรับวิชาอื่น ๆ ในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
๒. เพื่อวัดทักษะหลังเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่เรียนจากชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
๓. เพื่อหาความพึงพอใจของผู้ปกครองทางการได้ยืมที่มีชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

๑. ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐
๒. นักเรียนระดับประถมศึกษาที่เรียนด้วยการชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีทักษะเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ ๘๐
๓. นักเรียนระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่าน ชุดวีดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในระดับความพึงพอใจมากขึ้นไป

^{๑๐} เกียรติศักดิ์ วชิศิริ, “การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองบนเว็บเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, ๒๕๕๓), หน้า ๑๗.

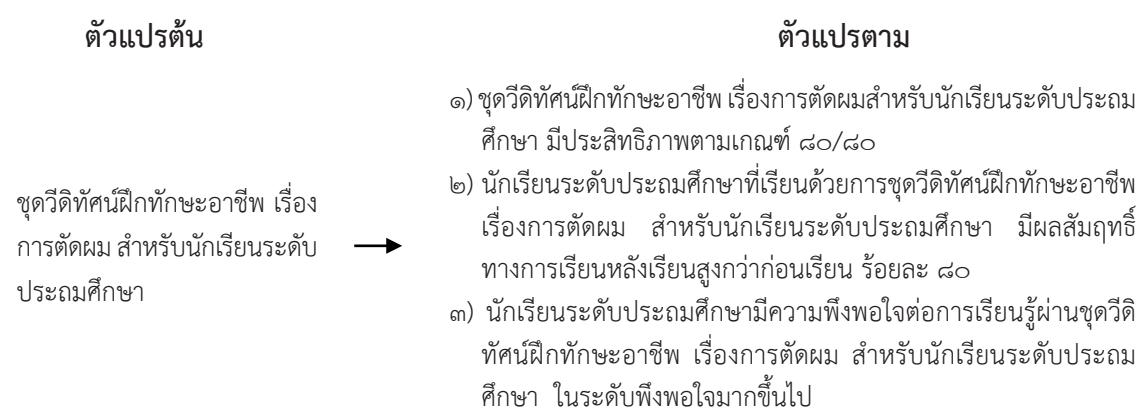
^{๑๑} ลาวัณย์ ทองมนต์, “การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), หน้า ๖๖.

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่เรียนรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ โรงเรียนร่วมจิตประสาธ จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่เรียนรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ โรงเรียนร่วมจิตประสาธ จังหวัดปทุมธานี ทั้งหมด ๑ ห้องเรียน จำนวน ๙ คน

๒. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ ประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ เรื่อง การตัดผม ดังนี้ หน่วยที่ ๑ อุปกรณ์การตัดผม ได้แก่ เรื่องที่ ๑ อุปกรณ์การตัดผม เรื่องที่ ๒ ดูแลรักษาอุปกรณ์ เรื่องที่ ๓ จรรยาบรรณในวิชาชีพ หน่วยที่ ๒ การใช้อุปกรณ์ในการตัดผม เรื่องที่ ๑ วิธีการใช้ปัตตาเลี่ยน เรื่องที่ ๒ วิธีการใช้หวี กรรไกร เรื่องที่ ๓ ฝึกการใช้ปัตตาเลี่ยน หวี กรรไกร หน่วยที่ ๓ การตัดผมนักเรียนชาย เรื่องที่ ๑ การตัดผมทรงสูง เรื่องที่ ๒ การตัดผมทรงกลาง เรื่องที่ ๓ การตัดผมทรงต่ำ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ
๒. นักเรียนระดับประถมศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพได้ในอนาคต
๓. แนวทางการพัฒนาชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพในสาขาอื่นต่อไปในอนาคต
๔. ได้สื่อที่ฝึกทักษะอาชีพและสามารถนำไปใช้ได้จริงเพื่อสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ในอนาคต

ผลการวิจัย

ชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและความเรียงตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. ผลการใช้ชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ ประสิทธิภาพของชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้ทำการสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐ กล่าวคือ จากการหาประสิทธิภาพได้ร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนเท่ากับ ๘๒.๕๐ (E_๑) และร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ ๘๑.๓๓ (E_๒)

๑.๒ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังการเรียนรู้จากชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๑.๓ ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. ชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่เรียนด้วยชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนการใช้ชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้ออกแบบสร้างไว้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพ จำนวน ๓ กิจกรรม อาทิเช่น อุปกรณ์การตัดผม, การใช้อุปกรณ์ในการตัดผม, การตัดผมนักเรียนชาย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และให้นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น สนใจเรียนมากขึ้น มีการบันทึกผลคะแนนระหว่างเรียนไว้แล้วนำผลของคะแนนระหว่างเรียนมาหาค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละได้เท่ากับ ๘๒.๕๐ หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา จึงทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกใบ จากนั้นนักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๓๓ แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้จากชุดวิธีทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๒.๕๐/๘๑.๓๓ ซึ่งมีประสิทธิภาพ

ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๘๐/๘๐ โดยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพพบว่า ได้ จากใช้จริงได้ค่าประสิทธิภาพ ๘๑.๘๒/๘๔.๓๓ ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๘๐/๘๐ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ คือ รู้จักอุปกรณ์ในการตัดผม, การใช้อุปกรณ์ในการตัดผม และการตัดผมนักเรียนชาย ซึ่งชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑^{๑๒} นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เรียนรู้ทบทวนการฝึกทักษะอาชีพ การตัดผมด้วยตนเองได้อย่างไม่จำกัดเวลาผ่าน ชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ มีกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้มีจัดทำคู่มือ สำหรับนักเรียนให้มีความพร้อมมากที่สุดก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมจากชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ

๒. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การ ตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในการทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓๘.๒๐ มีค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ ๕.๕๒ หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้จากชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา แล้วทำการทดสอบหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย สูงขึ้น จากเดิม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖.๑๑ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ ๑.๐๕ การวิเคราะห์ การทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ ๔.๕๘ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ ประทีปพรศักดิ์ (๒๕๔๙) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ชุดบทเรียนมัลติมีเดีย เรื่อง พุทธประวัติ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ ๑.๐๑๕ และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๑๓}

๓. นักเรียนมีระดับความพึงพอใจหลังการเรียนด้วยชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่อง การตัดผม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๐ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้ฝึกทักษะปฏิบัติจริงอย่างเป็นขั้นตอน ตามเนื้อหา ได้ลงมือปฏิบัติ มีผลแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นระยะๆ ทำทนายให้นักเรียนเกิดความ สนใจ และนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ใช้ความพยายามถึงระดับหนึ่งจะได้ความสำเร็จทันที อีกทั้งยังช่วย เพิ่มทักษะการตัดผมและยังสามารถนำไปต่อยอดเพื่อเป็นอาชีพได้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทิตตา โสภณศิริ ได้ที่วิจัยเรื่องชุดกิจกรรมฝึกทักษะช่างไม้ เรื่องการประดิษฐ์เก้าอี้เอนกประสงค์

^{๑๒} สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๐), หน้า ๕๑-๕๕.

^{๑๓} มานะ ประทีปพรศักดิ์, “การพัฒนาชุดบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการสอนคนหูหนวก เรื่อง พุทธประวัติ”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๔๙), หน้า ๖๖.

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พบว่าความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ และอยู่ในระดับมากที่สุด^{๑๔}

ข้อสังเกตที่พบในระหว่างการเรียนรู้จากชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนมีความตั้งใจและมีความกระตือรือร้น คอยซักถามครูผู้สอนทันที เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาครูผู้สอนต้องอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือขั้นตอนการตัดผมมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสนุกสนาน ถูกต้องเป็นระเบียบ มีความเชื่อมั่นในการทำงานมากขึ้นเพราะทุกคนได้ปฏิบัติจริงช่วยให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถเรียนรู้ ได้เองโดยอิสระ อีกทั้งครูผู้สอนวางแผนร่วมกับนักเรียน กระตุ้น ท้าทาย ให้กำลังใจ คอยชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ ที่ถูกต้องและนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อถ่ายทอดและช่วยพัฒนาผู้อื่นได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑.๑ ประยุกต์องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ที่เหมาะสมกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ที่ได้จากงานวิจัยนี้กับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ที่มีศัพท์เฉพาะที่ยากต่อความเข้าใจของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

๑.๒ การใช้ชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพ เรื่องการตัดผม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาส่งผลให้เกิดการนำไปเป็นต้นแบบสำหรับวิชาอื่นๆ และเป็นแนวทางการพัฒนาชุดวิดิทัศน์ฝึกทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาต่อไปในอนาคต

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความซับซ้อนและแตกต่างจากการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์สำหรับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะขั้นตอนการผลิตสื่อวีดิทัศน์ต้องให้นักเรียนในระดับประถมศึกษาได้เข้าใจง่ายในการปฏิบัติ และปลอดภัยในการใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ ในขั้นตอนการปฏิบัติ ต้องฝึกให้นักเรียนในระดับประถมศึกษาฝึกการใช้เครื่องมือให้ชำนาญ ก่อนลงมือปฏิบัติจริง จึงมีข้อจำกัดในการปฏิบัติเป็นรายบุคคล นักเรียนบางคนไม่กล้าจับเครื่องมือจริง กลัวเกิดข้อผิดพลาดเป็นอันตรายแก่นักเรียน เพราะนักเรียนระดับประถมศึกษายังเป็นนักเรียนที่ต้องคอยดูแลในเรื่องความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ ซึ่งนับว่าเป็นขั้นตอนที่ต้องฝึกปฏิบัติทีละคน ตลอดจนต้องมีคนดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล

^{๑๔} ปทิตตา โสภณศิริ, รายงานการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะงานช่างไม้ เรื่องการประดิษฐ์ แก้วอ็อกเนกประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.slide-share.net> [๒๕๕๖].

๒.๓ ควรสร้างแบบทดสอบสมรรถการตัดผมที่ประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน แบบทดสอบควรใช้คำถามที่เข้าใจง่าย มีการแสดงทักษะการตัดได้อย่างถูกต้อง ไม่ซับซ้อน เนื่องจากนักเรียนในระดับประถมศึกษา ยังวิเคราะห์เนื้อหาที่ซับซ้อนไม่ค่อยได้ บางคนยังอ่านไม่คล่องการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจะเป็นอุปสรรคเป็นอย่างมากต้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติมนักเรียนจะเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๒.๔ ควรมีการพัฒนาสื่อที่เหมาะสม และเนื้อหาให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษา และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกต่อการพกพา เช่น สมาร์ทโฟน หรือ แท็บเล็ต เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว ๒๕๕๔.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ๒๕๕๒.

กาญจนา คุณารักษ์. การออกแบบการสอน Instructional Design. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒๕๔๘.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์ ๒๕๓๖.

กุศยา แสงเดช. ชุดการสอนคู่มือครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็ค ๒๕๕๕.

เกรียงศักดิ์ พลอยแสง. “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”. วารสารมหาจุฬาราชการ. ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (๒๕๖๑) : ๑๓๑-๑๔๑.

เกียรติศักดิ์ วิจิตร. “การพัฒนาแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองบนเว็บเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, ๒๕๕๓.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. นวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๙.

ปัทมिता โสภณศิริ. รายงานการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะงานช่างไม้ เรื่อง การประดิษฐ์เก้าอี้เอนกประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.slideshare.net>, [๒๕๕๖].

มานะ ประทีปพรศักดิ์. การพัฒนาชุดบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการสอนคนหูหนวก เรื่อง พุทธประวัติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ๒๕๕๔.

ลนา นพรัตน์. “ชุดการเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙.

สิน งามประโคน เกษม แสงนนท์. “นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”. วารสารมหาจุฬา
ริชาการ. ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (๒๕๖๑) : ๗๔-๘๒.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ตัวชี้วัดและสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ๒๕๖๐.

ลาวัณย์ ทองมนต์. “การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนในระดับ
ประถมศึกษา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
๒๕๕๐.